

*Powiatowa Stacja
Sanitarno – Epidemiologiczna
w Końskich*

**STAN SANITARNY
GMINY RADOSZYCE
2023**

Szanowni Państwo

Przedkładam Państwu w załączeniu ocenę stanu sanitarnego Gminy Radoszyce za rok 2023.

Niniejsze opracowanie stanowi raport o bieżącym stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej Gminy Radoszyce, wskazuje na najważniejsze zagrożenia, przyczyny ich powstawania oraz kierunki dalszych działań zapobiegawczych.

Raport zawiera informację o warunkach higieny środowiska; higieny pracy w zakładach pracy; higieny procesów nauczania i wychowania; higieny wypoczynku i rekreacji; zdrowotnych żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, warunkach sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obejmuje działalność oświatowo – zdrowotną i promocję zdrowia.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę na szeroki zakres zadań z zakresu zdrowia publicznego, do których realizacji powołana została Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańcom powiatu koneckiego, w tym m.in. Gminy Radoszyce poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

Sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny Gminy Radoszyce opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych zebranych podczas kontroli/wizytacji nadzorowanych obiektów i na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych.

***Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Końskich***

Anna Wojtasińska

/dokument podpisany elektronicznie/

Spis treści

Wstęp.....	2
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego.....	3
II. Nadzór nad jakością wody do spożycia i obiektami użyteczności publicznej.....	5
III. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	10
IV. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy.....	12
V. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.....	14
VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	15
VII. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	17
Wnioski.....	19

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.)*.

Została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych. Sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną promującą zdrowie.

W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wdrożono system jakości i ustalono jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się wirusa, zwalczania koronawirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19, ze względu na trwający do dnia 30 czerwca 2023 r. stan zagrożenia epidemicznego. Z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w 2023 r. nadzorował na terenie Gminy Radoszyce **149 obiektów**. Przeprowadzono ogółem **68 kontroli**, wydano **30 decyzji administracyjnych**, w tym **19 decyzji merytorycznych** oraz **11 decyzji płatniczych**, nałożono **3 mandaty na kwotę 1200 zł**. W ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu jakości wody do spożycia i z kąpieliska pobrano ogółem **23 próbki do badań**, w tym **9 próbek wody** i **14 próbek żywności**.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich sprawuje nadzór nad **6 podmiotami wykonującymi działalność leczniczą**, w tym:

- 1 publicznym zakładem opieki zdrowotnej lecznictwa ambulatoryjnego,
- 4 gabinetami (indywidualnej praktyki lekarskiej),
- 1 innym podmiotem leczniczym (Opieka Paliatywna i Hospicyjna).

W 2023 r. na terenie gminy Radoszyce przeprowadzono 4 kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego, szczepień ochronnych.

W publicznym zakładzie opieki zdrowotnej lecznictwa ambulatoryjnego i w podmiotach prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową decyzji administracyjnych nie wydano, zaleceń nie udzielono. W skontrolowanych obiektach poddawano ocenie między innymi stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z odpadami medycznymi w miejscach ich wytwarzania oraz czasowego gromadzenia, postępowanie z odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych. W wyniku kontroli stwierdzano, że zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, środki dezynfekcyjne i czystościowe oraz sprzęt niezbędny do utrzymania czystości w nadzorowanych podmiotach jest prawidłowe. Naruszenia wymagań sanitarno – higienicznych w zakresie utrzymania czystości i porządku nie stwierdzono. Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu jest odpowiednie do zagrożenia. Sprzęt wielorazowego użytku wyjaławiany jest w autoklawach.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie gminy Radoszyce w 2023 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegało **1113 dzieci i młodzieży do lat 19-tu**. Prowadzony był nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych.

Szczepienia ochronne wykonywane były w punkcie szczepień w PZOZ w Radoszycach. Wykonawstwo szczepień przebiega zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Punkt szczepień spełnia wymogi gabinetu zabiegowego i zapewnia prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek udokumentowane procedurami. Pielęgniarka wykonująca szczepienia posiada kurs immunoprofilaktyki. Wykonawstwo szczepień w gminie Radoszyce należy ocenić jako bardzo dobre, od lat utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski. W PZOZ w Radoszycach realizowane są szczepienia w ramach powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV. Program ten realizuje założenia i cele Narodowej Strategii

Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV.

HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych. W Polsce w powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. W roku 2023 ze szczepień mogły skorzystać dzieci urodzone w 2010 i 2011 r. Szczepienia przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat podawane są w dwóch dawkach. Odstęp między tymi dawkami wynosi od 6 do 12 miesięcy.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

W 2023 r. w związku z trwającym do 30 czerwca stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich w dalszym ciągu skoncentrowana była na zwalczaniu zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. W lipcu 2023 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej odwołano stan zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

W 2023 r. do PSSE w Końskich zgłoszono z terenu gminy Radoszyce następujące jednostki chorobowe, które zgodnie z *ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* i wykazem zakażeń i chorób zakaźnych podlegają zgłaszalności i nadzorowi przez służby sanitarne:

- Salmoneloza - 3 przypadki,
- Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - 1 przypadek,
- Szkarlatyna - 3 przypadki,
- Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień - 3 przypadki,
- Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* - 1 przypadek,
- Grypa - 29 przypadków,
- Zakażenie wirusem RSV - 2 przypadki,
- Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19) - 45 przypadków.

Przypadków innych chorób podlegających zgłaszalności nie notowano. Ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego nie zarejestrowano.

II. Nadzór nad jakością wody do spożycia i obiektami użyteczności publicznej

W 2023 r. na terenie miasta i gminy Radoszyce w zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska nadzorem objętych było **36 obiektów**, tj.: **2** urządzenia wodne zbiorowego zaopatrzenia w wodę, **1** kąpielisko, **1** podmiot leczniczy oraz **32** obiekty użyteczności publicznej, w tym: **1** ustęp publiczny, **12** zakładów usługowych (8 zakładów fryzjerskich, 2 zakłady odnowy biologicznej, 1 zakład kosmetyczny, 1 inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług), **3** tereny rekreacyjne (2 place zabaw dla dzieci, 1 plaża), **5** cmentarzy, **1** dom przedpogrzebowy, **2** zakłady pogrzebowe, **1** parking niestrzeżony, **1** skwer, **1** obiekt sportowy, **2** apteki, **1** Urząd Miasta i Gminy, **1** stacja paliw, **1** Komisariat Policji.

Jakość wody do spożycia, stan sanitarny urządzeń wodociągowych

Celem nadrzędnym działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzi, realizowana między innymi poprzez monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.)* i *ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 537 z późn. zm.)*.

Wymagania jakim powinna odpowiadać woda, sposób oceny jej przydatności do spożycia oraz sprawowania nadzoru nad jej jakością określa *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294)*. Zgodnie z tym rozporządzeniem woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania mikrobiologiczne, chemiczne oraz w zakresie substancji promieniotwórczych, określone w jego załącznikach.

Mieszkańcy miasta i gminy Radoszyce zaopatrywani są w wodę do spożycia przez 2 urządzenia wodociągowe zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych (wodociąg Radoszyce i wodociąg Kłucko).

- **wodociąg Radoszyce** – o produkcji wody **901,17 m³/dobę** zaopatruje ok. **7572** osób ludności stałej w 39 miejscowościach (w tym w 1 mieście, 31 wsiach, 5 przysiółkach, 1 leśniczówce, 1 kolonii),

awaryjnie może zaopatrywać w wodę 4 miejscowości, tj.: Hutę, Kłucko, Kłucko – Kolonię (kolonia), Wyrębów, zaopatrywane w wodę z wodociąg Kłucko.

- **wodociąg Kłucko** – o produkcji wody **35,53 m³/dobę**, zaopatruje ok. **577 osoby** ludności stałej w 4 miejscowościach (w tym 3 wsiach i 1 kolonii).

Na koniec roku sprawozdawczego 2023 oceniono, że jakość wody z przedmiotowych wodociągów pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia dnia 7 grudnia 2017 r. w *sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294)*.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzi badania jakości wody oraz ocenia stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody dokonywane są pobory próbek wody do badania z urządzeń wodociągowych, z częstotliwością uzależnioną od wielkości wodociągu (tj. produkcji wody), jak również stwierdzanych problemów z jakością wody.

W 2023 r. **przeprowadzono ogółem: 2 kontrole sanitarne urządzeń wodnych, 8 kontroli jakości wody do spożycia**, pobrano 8 próbek wody do badań, w tym: 6 próbek do badań w zakresie parametrów grupy A i 2 próbki w zakresie parametrów grupy A i B, wydano 2 oceny okresowe i 1 ocenę obszarową jakości wody.

Poza kontrolą jakości wody prowadzoną przez Państwową Inspekcję Sanitarną, w 2023 roku była dokonywana przez zarządcę urządzeń wodociągowych kontrola wewnętrzna jakości wody, zgodnie z opracowanymi i uzgodnionymi z PPIS w Końskich harmonogramami poboru prób wody.

W 2023 r. nie wydano decyzji na poprawę jakości wody oraz stanu sanitarno – technicznego wodociągów.

W roku sprawozdawczym na terenie gminy Radoszyce **zrealizowano następujące zamierzenia mające na celu poprawę zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz poprawę stanu sanitarno-technicznego** w zakresie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj.

- wodociąg Radoszyce – przeprowadzono rozbudowę wodociągu, tj. włączono do eksploatacji nową studnię głębinową – studnia nr 4 o głębokości 55,00 m oraz wydajności 32,0 m³/h zlokalizowana przy ul. Krakowskiej w Radoszycach.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta i gminy Radoszyce stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

Komunalny Zakład Gospodarczy w Radoszycach - zarządca wodociągów Radoszyce i Kłucko wyposażony jest w 4 atestowane zbiorniki; kontenery IBC, o poj. 1 m³ każdy, posiadające Deklarację Zgodności nr IBC_01_2017, wykonane z tworzywa sztucznego, przeznaczone do

kontakty z żywnością i wodą do spożycia, umożliwiające dowóz wody na wypadek konieczności zapewnienia mieszkańcom zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

Obiekty użyteczności publicznej

W 2023 r. przeprowadzono **22 kontrole obiektów użyteczności publicznej**, w tym: 1 kontrolę ustępu publicznego, 7 kontroli zakładów usługowych, 5 kontroli cmentarzy, 1 kontrolę skweru, 1 kontrolę parkingu, 1 kontrolę domu przedpogrzebowego oraz 3 kontrole plaży i 3 kontrole kąpieliska.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje również nadzór nad prawidłowym przebiegiem ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich i warunkami sanitarnymi ich przewozu. Ekshumacja jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. Oceniając stan sanitarny środków do przewozu zwłok/szczątków ludzkich zwracana jest szczególna uwaga na przestrzeganie obowiązku mycia i dezynfekcji części pojazdu przeznaczonej do umieszczania zwłok/szczątków, częstotliwość w/w czynności, stosowane środki dezynfekcyjne.

W 2023 r. do PPIS w Końskich wpłynął **1 wniosek o wydanie zezwolenia na ekshumację zwłok** z terenu miasta i gminy Radoszyce.

Na wniosek Starosty Koneckiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2023 wydał **1 opinię w formie postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy**.

W sezonie letnim 2023 r. na terenie gminy Radoszyce Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny objął nadzorem **1 kąpielisko w Radoszycach**, na zbiorniku wodnym usytuowanym na rzece Plebance w Radoszycach, o długości linii brzegowej 95 m.

Sezon kąpieliskowy na kąpielisku Radoszyce rozpoczął się z dniem 25.06.2023 r., zakończył z dniem 31.08.2023 r. zgodnie z zaopiniowanym pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich postanowieniem znak: NHS.9020.13.1.2023.GM z dnia 10.02.2023 r. projektem uchwały Rady Miejskiej w Radoszycach w **sprawie wykazu kąpielisk zorganizowanych na terenie Gminy Radoszyce oraz określenia sezonu kąpielowego na rok 2023.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbki wody pobranej przed sezonem w ramach kontroli urzędowej stwierdził **przydatność wody do kąpieleli w kąpielisku Radoszyce**, o czym **Komunikatem Nr 1/2023 z dnia 22.06.2023 r.** (bieżąca ocena jakości wody w kąpielisku Radoszyce), poinformowano zarządcę kąpieliska – Gminę Radoszyce,

Starostwo Powiatowe w Końskich, Komisariat Policji w Radoszycach, nie odnotowano sytuacji mogących powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku oraz stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich sprawował w roku 2023 nadzór nad jakością wody w kąpielisku w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U., poz. 255)*.

Zgodnie z przyjętą przez Komisję Europejską praktyką pobierania pierwszej próbki wody do badań w kąpielisku, próbka wody przed otwarciem sezonu kąpielowego, powinna zostać pobrana nie wcześniej niż na 10 dni przed rozpoczęciem sezonu.

Główny Inspektor Sanitarny przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przedstawia Komisji Europejskiej informację o liczbie kąpielisk.

Przeprowadzono **3 kontrole sanitarne** kąpieliska i plaży i **1 kontrolę jakości wody** z kąpieliska w Radoszycach, **pobrano 1 próbkę wody z kąpieliska** w ramach kontroli urzędowej jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody **pobranymi w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody** prowadzonej przez zarządcę kąpieliska oraz **w ramach kontroli urzędowej** pobranymi przez przedstawicieli PPIS w Końskich, wydał **5 komunikatów (4 bieżące oceny jakości wody, 1 sezonową ocenę jakości wody)** stwierdzających przydatność wody do kąpieli w kąpielisku w Radoszycach.

Decyzji nie wydano, doraźnych zaleceń nie udzielono.

Kąpielisko w Radoszycach **wyposażono w 4 sanitariaty przenośne typu toi-toi**: 1 na kąpielisku, 1 w bezpośrednim sąsiedztwie kąpieliska, 2 na parkingach: przy wjeździe na obszar zbiornika wodnego oraz od strony Wilczkowic.

Organizator kąpieliska – Gmina Radoszyce podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, uwzględniającego terminy pobierania i analizy jednej próbki pobranej nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż trzech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpielisk, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca; oznakowanie kąpielisk tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku; badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium WSSE w Kielcach, przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny środowiska, w roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich **wniesiono 1 interwencję dotyczącą niewłaściwej jakości wody w kąpielisku w Radoszycach**, przekazaną do PPIS w Końskich zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową przez ŚPWIS i PSSE w Kielcach, celem rozpatrzenia sprawy z godnie z kompetencjami.

Interwencja w przedmiotowym zakresie okazała się bezzasadna. Udzielono odpowiedzi wnoszącemu podanie.

III. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- przystąpienia do użytkowania przedsięwzięcia,
- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, określonych w przedkładanych projektach decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczyniają się do eliminacji nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym, zapewniają właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy.

W roku 2023 Nadzór Zapobiegawczy zajął **16 stanowisk**, których celem było zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **5 decyzji płatniczych** i przeprowadził **1 kontrolę**.

W I instancji nie wydano decyzji merytorycznych.

Dane za 2023 r. dot. Gminy Radoszyce

Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii przez Nadzór Zapobiegawczy w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2023:

- Liczba zajętych stanowisk dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
  - uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – **0**,
  - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **0**,
  - opinie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – **0**;

- Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
  - opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **2**,
  - opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **0**;
- Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **4**;
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – **6**;
- Liczba zajętych stanowisk innych na etapie rozpoczęcia nowej działalności – **0**;
- Liczba uzgodnień dot. warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **3**;
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw – **1**.

We wrześniu 2023 r. wszedł w życie przepis zawarty w *art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zmianami)*, dotyczący obowiązku uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z właściwym organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku 2023 wydano **3 postanowienia** uzgadniające warunki zabudowy i zagospodarowania terenu.

IV. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy.

W 2023 r. w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy w Gminie Radoszyce znajdowało się **25** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **176 pracowników**.

1. Zakres kontroli warunków pracy

W 2023 r. przeprowadzono **6** kontroli w **4** zakładach, zatrudniających **88** pracowników.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły między innymi następujących tematów:

Liczba kontroli z podziałem na zagadnienia:

Temat	Liczba kontroli
Nadzór nad warunkami pracy w zakresie szkodliwych czynników biologicznych	1
Nadzór nad warunkami pracy w zakresie szkodliwych czynników rakotwórczych	2
Nadzór nad wykonaniem zarządzeń wydanych decyzji (kontrole sprawdzające)	3
ogółem	6

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego różnicowana jest w zależności od oceny ryzyka zawodowego.

Pod uwagę bierze się następujące kryteria:

- Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.
- Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.
- Stosowanie, udostępnianie do obrotu produktów biobójczych.
- Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.
- Występowanie czynników biologicznych.
- Zapadalność na choroby zawodowe.
-

2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W 2023 r. wydano 2 decyzje administracyjne merytoryczne dotyczące szkodliwych czynników biologicznych oraz szkodliwych czynników rakotwórczych i 2 decyzje płatnicze.

Nie wydano postanowień o nałożeniu grzywien celem przymuszenia do wykonania decyzji.

Nie wydano grzywien w drodze mandatów karnych.

Nie wydano decyzji unieruchamiających zakłady, wydziały, stanowiska pracy.

3. Nadzór nad warunkami pracy – charakterystyka działań naprawczych

3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne dotyczące szkodliwych czynników rakotwórczych. Nie było przekroczeń NDS i NDN.

3.2. Produkty biobójcze

Nie przeprowadzono kontroli w ramach nadzoru nad udostępnianiem do obrotu produktów biobójczych zawierających substancje czynne.

3.3. Czynniki biologiczne

W 2023r. przeprowadzono 1 kontrolę w ramach nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki biologiczne. Wydano 1 decyzję. Nakazy w decyzji dotyczyły szkoleń w zakresie czynników biologicznych.

4. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty w środowisku pracy

Pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy:

- informowali o skutkach narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy oraz o istniejących wymaganiach dotyczących bezpiecznych warunków pracy,
- zbierano informacje na temat przestrzegania zakazu palenia i przekazywano informacje dotyczące skutków czynnego i biernego palenia.

Podsumowanie

W 2023 r. nadzorem bieżącym objęto 4 zakłady zatrudniające 88 pracowników.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że:

- pracodawcy realizują zalecenia pokontrolne Inspekcji Sanitarnej
- pracodawcy realizują wymagania dotyczące poprawy warunków pracy w zakładach.

Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny narażenia zawodowego pracowników w zakresie zagrożeń biologicznych i rakotwórczych.

V. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży

PPIS w Końskich prowadzi bieżący nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

Pod nadzorem znajdowało się **9 placówek**:

- 5 szkół podstawowych,
- 1 Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Józwikowie,
- 1 przedszkole,
- 1 liceum dla dorosłych,
- 1 szkoła policealna.

W wyżej wymienionych placówkach przeprowadzono **6 kontroli** kompleksowych.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W 2023 roku nie prowadzono żadnych postępowań administracyjnych.

Wnioski:

1) Podczas przeprowadzonych w 2023 roku kontroli placówek stwierdzono, że w skontrolowanych placówkach **brak**:

- indywidualnych szafek uczniowskich do pozostawiania podręczników i przyborów,
- podstawowej opieki lekarskiej i stomatologicznej,
- zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarki w placówkach.

2) Należy rozważyć utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2023 roku z ogólnej liczby **73 zakładów** skontrolowano **18 obiektów** – co stanowi **24,65%** zakładów znajdujących się w ewidencji gminy Radoszyce.

Kontrolą objęto zakłady wyszczególnione w poniższej tabeli: głównie sklepy spożywcze, wytwórnię lodów, automat do lodów, dom weselny, bloki żywienia w szkołach, w przedszkolu, w ośrodku szkolno-wychowawczym oraz producentów pierwotnych.

Rodzaj obiektu	Liczba zakładów wg ewidencji	Liczba kontroli	Liczba kontroli negatywnych	Liczba mandatów kwota
Wytwórnie lodów	1	1	-	
Automaty do lodów	1	1	1	100 zł
Piekarnie	1	-	-	-
Inne Wytwórnie Żywności	7	-	-	-
Sklepy GS + prywatne	30	8	-	-
Małe gastronomie (w tym przyczepy gastronomiczne)	10	6	2	800 zł
Domy Weselne	1	-		
Stołówki szkolne	4	-	-	-
Przedszkola	1	-	-	-
Handel obwoźny i ruchomy	3	1	1	300 zł
Środek transportu	4	-	-	-
Apteki	1	-	-	-
Ośrodki szkolno-wychowawcze	1	-		
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	7	1		
Zakłady Usług Cateringowych	1	-	-	-
Razem	73	18	4	1200 zł

W roku 2023 odnotowano 3 obiekty o złym stanie sanitarno-technicznym:

- brak segregacji asortymentowej w urządzeniu chłodniczym,
- niewłaściwy stan higieniczny drobnego sprzętu,
- baniaki na wodę wykonane z tworzywa sztucznego nie przeznaczone do kontaktu z żywnością w zakładach przeznaczonych do handlu ruchomego,
- brak odzieży roboczej,
- brak dokumentacji GHP/GMP/HACCP, brak zapisów prowadzonych zgodnie z dokumentacją, w związku z powyższym nie realizuje się procedur zawartych w dokumentacji GHP/GMP,
- brak opracowanego katalogu wyrobu z wykazem składników i alergenów dla produkowanych wyrobów gotowych nieopakowanych,
- brak: środków myjąco-dezynfekcyjnych do mycia i dezynfekcji rąk, sprzętu i powierzchni, ręczników papierowych, brak umywalki do mycia rąk,
- przerwany ciąg chłodniczy środków spożywczych.

Działania podejmowane w systemie RASFF dotyczyły:

- powiadomienia pierwotnego Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 2023.10 z dnia 12.09.2023 r. (nr iRASFF 632443) w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydów, tj. suma kaptanu i THPI, wyrażonego jako kaptan oraz pyrimetanilu w środku spożywczym pn. Kapusta pekińska, kraj pochodzenia Polska. Środek spożywczy dostarczony do sklepu na terenie miasta Radoszyce. Brak w sprzedaży kwestionowanego środka spożywczego. Sprzedany indywidualnym klientom.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne: wydano 21 decyzji w tym:

- **4 decyzje płatnicze** po negatywnej kontroli kompleksowej,
- **8 decyzji zatwierdzających zakład** w zakresie prowadzenia działalności,
- **8 decyzji** wykreślających,
- **1 decyzja zakazująca produkcję i sprzedaż.**

VII. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Placówki oświatowe realizujące programy profilaktyczne:

1. Program edukacji antytytoniowej: **„Czyste powietrze wokół nas”** - Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Górnikach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie i Szkoła Podstawowa w Kłucku.
2. Program edukacji antytytoniowej: **„Nie pal przy mnie, proszę”** - Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie i Szkoła Podstawowa w Kłucku.
3. Program edukacji antytytoniowej: **„Bieg po zdrowie”** - Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie i Szkoła Podstawowa w Kłucku.
4. Program edukacji antytytoniowej: **„Znajdź właściwe rozwiązanie”** - Szkoła Podstawowa w Kapałowie, Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach i Szkoła Podstawowa w Józwickowie.
5. Program edukacyjny dotyczący zbilansowanej diety i aktywności fizycznej **„Trzymaj Formę!”** - Szkoła Podstawowa w Górnikach, Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie i Szkoła Podstawowa w Kłucku.

W XI edycji krajowego Konkursu Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia Trzymaj Formę! uczennica Szkoły Podstawowej w Wilczkowicach zakwalifikowała się do II etapu powiatowego konkursu (znalazła się w gronie 277 uczniów z całej Polski).

6. Program edukacyjny dla przedszkoli: **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Górnikach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie i Szkoła Podstawowa w Kłucku.

W ramach realizacji programu edukacyjnego Wojewódzka Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Kielcach zorganizowała i przeprowadziła konkurs plastyczny: "Skąd się biorą produkty ekologiczne". Uczniowie oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Kapałowie oraz Szkoły Podstawowej w Kłucku otrzymali wyróżnienia.

7. Specjalna Branżowa Szkoła I Stopnia w Józwickowie zrealizowała programy edukacyjne:

- „Znamie! Znam je?” - profilaktyka czerniaka;
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?” - profilaktyka używania substancji psychoaktywnych.

Interwencje nieprogramowe:

1. Udział w festynie „Radoszyczenie dzieciom” - 29.07.2023 r. pracownicy PSSE w Końskich i PCPR w Końskich zorganizowali namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi. Dzieci otrzymały balony i elementy odblaskowe.
2. Placówki oświatowe z gminy Radoszyce zorganizowały spotkania edukacyjne

z przedstawicielem PSSE Końskie:

29.05.2023 r. - 3 spotkania edukacyjne w Szkole Podstawowej w Radoszycach dotyczące promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, napojów energetyzujących, profilaktyki antytytoniowej i środków psychoaktywnych (360 uczestników).

30.05.2023 r. - 2 spotkania edukacyjne w Szkole Podstawowej w Wilczkowicach dotyczące promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, napojów energetyzujących oraz profilaktyki antytytoniowej (110 uczestników).

5.06.2023 r. - 2 spotkania edukacyjne w Szkole Podstawowej w Kapałowie dotyczące promocji zdrowia i zdrowego stylu życia oraz napojów energetyzujących (83 uczestników).

3. PSSE w Końskich przekazywała materiały edukacyjne dotyczące oświaty zdrowotnej zainteresowanym: podmioty lecznicze i placówki oświatowe, w celu rozpropagowania ich wśród mieszkańców gminy.

Wnioski

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich działająca na terenie powiatu koneckiego, w tym m.in. **Gminy Radoszyce** kontynuowała w **2023 r.** wykonywanie działań nadzorowanych określonych *ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* oraz realizowała zadania w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Końskich w roku 2023 było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Końskich z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego Gminy Radoszyce uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Przeprowadzana analiza wyników działań nadzorowych⁰ na terenie Gminy Radoszyce, wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stałej poprawie. Nadal jednak, stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego, obejmujące działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, że **bezpieczeństwo sanitarne ludności Gminy Radoszyce stoi na dobrym poziomie.** Inspekcja sanitarna obejmuje działaniem różne dziedziny życia mieszkańców oraz współpracuje z samorządem lokalnym, służbami i innymi jednostkami, co umożliwia przeprowadzenie wielu działań. W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich wzrasta ponadto świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Działania nadzоровe prowadzone były równolegle z działaniami o charakterze profilaktyki inwestycyjnej oraz promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.